183వ అధ్యాయం

١٨٣ - بَابٌ فِي الحَثِّ عَلَى سُوَرٍ وَآيَاتٍ مَخْصُوصَةٍ

కొన్ని ముఖ్యమైన సూరాలు, ఆయతులు పఠించమని ప్రోత్సహించటం గురించి...

١٠٠٩ - عن أبي سعيدٍ رافعِ بنِ المُعَلَّى رَضيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ لي رسولُ اللهِ ﷺ: «ألا أُعَلِّمُكَ أَعْظَمَ سُورَةٍ في القُرْآنِ قَبْلَ أَنْ تَخْرُجَ مِنَ المَسْجِدِ؟» فَأَخَذَ بِيَدِي، فَلَمَّا أَرَدْنَا أَنْ نَخْرُجَ قُلْتُ: يا رَسُولَ اللهِ! إِنَّكَ قُلْتَ: لأُعَلِّمَنَّكَ أَعْظَمَ سُورَةٍ في القُرْآنِ؟ قال: «الحَمْدُ للهِ رَبِّ العَالَمِينَ هِيَ السَّبْعُ المَثَانِي وَالقُرْآنُ العَظِيمُ الَّذي أُوتِيتُهُ» رواه البخاري.

1009. హజ్రత్ అబూ సయీద్ రాఫె బిన్ ముఅల్లా (రజి) కథనం: ఒకసారి దైవప్రవక్త (సల్లం) నాకు హితోపదేశం చేస్తూ, "నువ్వు మస్జిద్ నుండి బయటికి పోకముందే నేను నీకు ఖుర్‌ఆన్‌లోని అత్యంత గొప్ప సూరా నేర్పించనా?" అని చెప్పి నా చెయ్యి పట్టుకున్నారు. తర్వాత కాసేపటికి మేము మస్జిద్ నుండి బయలుదేరి వెళ్ళబోతున్నప్పుడు "దైవప్రవక్తా! ఇందాక మీరు నాకు ఖుర్‌ఆన్‌లోని అత్యంత గొప్ప సూరా నేర్పిస్తానన్నారు కదా?" అని అడిగాను. అందుకాయన, "అవును, అల్‌హమ్దు లిల్లాహి రబ్బిల్ ఆలమీన్ (సూరా). ఇవి మాటిమాటికీ పఠించబడే ఏడు ఆయతులు - నాకు ఇవ్వబడిన మహోన్నతమైన ఖుర్‌ఆన్" అని చెప్పారు. *(బుఖారీ)*

(సహీహ్ బుఖారీలోని ఖుర్‌ఆన్ మహాత్మ్యాల ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

దివ్యఖుర్‌ఆన్‌లో "ఓ ప్రవక్తా! మేము నీకు 'సబయె మసానీ' - అనగా మాటిమాటికీ పఠించదగిన ఏడు సూక్తులను, ఇంకా మహత్తరమైన ఖుర్‌ఆన్‌ను ప్రసాదించాము" అనే ఆయతు ఉంది. పైన పేర్కొనబడిన హదీసు ఈ ఆయతుకు వ్యాఖ్యానం లాంటిది. దైవప్రవక్త

(సల్లం) 'సబయె మసానీ' అంటే సూరె ఫాతిహా అని చెప్పారు. ఎందుకంటే సూరె ఫాతిహాలోని ఏడు ఆయతులు ప్రతి నమాజులోని ప్రతి రకాత్‌లో పఠించబడతాయి. ఈ ఆయతులు నమాజ్‌లోని ప్రతి రకాత్‌లోనూ పఠించబడటానికి కారణం లేకపోలేదు. దైవప్రవక్త (సల్లం) నమాజ్‌లో ఫాతిహా సూరా పఠించకపోతే నమాజ్ నెరవేరదని చెప్పారు. అంతేకాదు, ఖుర్ఆన్ లోని ఇతర సూరాల్లో విపులంగా వివరించబడిన విషయాలన్నీ ఈ సూరాలో సంక్షిప్తంగా పొందుపరచబడ్డాయి. ఈ చిన్న సూరాలోనే ఎన్నో విషయాలు బోధించబడ్డాయి. ఏకదైవతా సిద్ధాంతం (తౌహీద్) పేర్కొనబడింది. ఒకే దేవుణ్ణి ఆరాధించమనీ, సహాయం కోసం ఆయన్నే అర్థించమని చెప్పబడింది. ప్రళయ దినం గురించి, ఆ రోజున జరిగే తీర్పుల గురించి చూచాయగా చెప్పబడింది. మానవులు గత సమాజాల చరిత్ర నుంచి గుణపాఠం నేర్చుకోవాలని చెప్పబడింది. అందుకే అబూదావూద్, తిర్మిజీ గ్రంథాల్లోని వేరొక ఉల్లేఖనంలో ఈ సూరాను "ఖుర్ఆన్ మాతృక" అని కూడా చెప్పటం జరిగింది.

١٠١٠ - وعن أَبي سعيدٍ الخُدْرِيِّ رضيَ الله عنهُ أَنَّ رسولَ اللهِ ﷺ قالَ في قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ: «وَالَّذي نَفْسِي بِيَدِهِ! إِنَّهَا لَتَعْدِلُ ثُلُثَ القُرْآنِ». وفي روايةٍ: أَنَّ رسولَ اللهِ ﷺ قالَ لأَصْحَابِهِ: «أَيَعْجِزُ أَحَدُكُمْ أَنْ يَقْرَأَ بِثُلُثِ القُرْآنِ في لَيْلَةٍ» فَشَقَّ ذلكَ عَلَيْهِمْ، وَقَالُوا: أَيُّنَا يُطِيقُ ذلك يا رسولَ اللهِ؟ فقالَ: «قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ، اللهُ الصَّمَدُ: ثُلُثُ القُرْآنِ» رواه البخاري

1010. హజ్రత్ అబూ సయీద్ ఖుద్రీ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) 'ఖుల్‌హువల్లాహు అహద్' సూరా గురించి వ్యాఖ్యానిస్తూ, "ఎవరి చేతుల్లో నయితే నా ప్రాణముందో ఆ దేవుని సాక్షిగా చెబుతున్నాను. "ఈ సూరా మూడోవంతు ఖుర్ఆన్‌కు సమానం" అన్నారు.

వేరొక ఉల్లేఖనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) సహచరుల్ని ఉద్దేశ్యించి, "మీలో ఎవరయినా ఒకే రాత్రిలో మూడోవంతు ఖుర్ఆన్ పఠించలేక పోతున్నారా?" అని అడిగారు. "అంత శక్తి మాకెక్కడిది దైవప్రవక్తా!" అని అన్నారు సహచరులు. అప్పుడాయన, "ఖుల్‌హు వల్లాహు అహద్, అల్లాహుస్స మద్" అనే సూరా మూడోవంతు ఖుర్ఆన్‌కు సమానం" అని చెప్పారు. (బుఖారీ)

(సహీహ్ బుఖారీలోని ఖుర్ఆన్ మహత్యాల ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు:

అంటే సూరె ఇఖ్లాస్‌ను ఒకసారి పఠించటం, పుణ్యం రీత్యా మూడోవంతు ఖుర్‌ఆన్ పఠనానికి సమానమన్నమాట. ఈ సూరాలో ఒకే దేవుణ్ణి ఆరాధించాలని చెప్పబడింది. ఆయనకు సహవర్తులుగా వేరొకర్ని నిలబెట్టడాన్ని ఖండించటం జరిగింది. దీనిద్వారా మానవులు కేవలం తనను మాత్రమే ఆరాధించటాన్ని, దేవుడు ఎంతగా ఇష్టపడతాడో అర్థమవుతోంది. అదే విధంగా బహుదైవారాధనను ఆయన ఎంతగా అసహ్యించుకుంటాడో కూడా బోధపడుతోంది. అందుకే బహుదైవారాధనను ఆయన ఎన్నటికీ క్షమార్హంకాని పాపంగా నిర్ణయించాడు.

١٠١١ ـ وعَنْهُ أَنَّ رَجُلاً سَمِعَ رَجُلاً يَقْرَأُ قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ يُرَدِّدُهَا فَلَمَّا أَصْبَحَ جَاءَ إِلَىٰ رسولِ اللهِ ﷺ، فَذَكَرَ ذٰلكَ لَهُ وَكَانَ الرَّجُلُ يَتَقَالُّها فَقَالَ رسولُ اللهِ ﷺ: «وَالَّذي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنَّها لَتَعْدِلُ ثُلُثَ القُرآنِ» رواه البخاري.

1011. హజ్రత్ అబూ సయీద్ ఖుద్రీ (రజి)గారే చేసిన కథనం: ఒకాయన మాటిమాటికీ ఖుల్‌హువల్లాహు అహద్ సూరా పఠిస్తుండగా ఒకతను విన్నాడు. తెల్లవారిన తర్వాత ఆ వ్యక్తి దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరికి వెళ్ళి ఆయనకు ఆ మనిషి గురించి చెప్పాడు. (అంతేకాదు) ఆ విధంగా చదవటానికి ఏమంత ప్రాధాన్యత లేనట్లు మాట్లాడాడు. అందుకు దైవప్రవక్త (సల్లం) అతన్ని ఉద్దేశ్యించి, "ఎవరి చేతుల్లోనయితే నా ప్రాణముందో ఆ దేవుని సాక్షిగా చెబుతున్నాను, నిస్సందేహంగా ఆ సూరా మూడోవంతు ఖుర్‌ఆన్‌కు సమానం" అని చెప్పారు. *(బుఖారీ)*

(సహీహ్ బుఖారీ, ఖుర్‌ఆన్ మహత్యాల ప్రకరణం)

١٠١٢ ـ وعن أبي هريرةَ رضيَ اللهُ عنه أَنَّ رسولَ اللهِ ﷺ قال في قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ: «إِنَّهَا تَعْدِلُ ثُلُثَ الْقُرآنِ» رواه مسلم.

1012. హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) "ఖుల్‌హువల్లాహు అహద్" సూరా గురించి వ్యాఖ్యానిస్తూ, "ఇది మూడో వంతు ఖుర్‌ఆన్‌కు సమానం" అని అన్నారు. *(ముస్లిం)*

(సహీహ్ ముస్లింలోని ప్రయాణీకుల నమాజ్ ప్రకరణం)

١٠١٣ ـ وعنْ أَنسٍ رضي الله عنهُ أَنَّ رَجُلاً قال: يا رسولَ اللهِ! إني أُحِبُّ هذِهِ السُّورَةَ: قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ، قالَ: «إنَّ حُبَّها أَدْخَلَكَ الجنَّةَ» رواه الترمذي وقال: حديثٌ حسن. ورواه البخاري في صحيحِهِ تعليقاً.

1013. హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం: ఒక వ్యక్తి దైవప్రవక్త (సల్లం)తో మాట్లాడుతూ, "దైవప్రవక్తా! నేను ఈ ఖుల్‌హువల్లాహు అహద్ సూరాను ప్రేమిస్తున్నాను" అన్నాడు. అది విని దైవప్రవక్త (సల్లం) అతనితో, "దానిపట్ల గల నీ ప్రేమ నిన్ను స్వర్గానికి తీసుకెళ్తుంది" అని చెప్పారు.

(తిర్మిజీ-హసన్, బుఖారీ దీనిని పరంపరతో నిమిత్తం లేకుండా పేర్కొన్నారు.)

(సహీహ్ బుఖారీలోని నమాజ్ ప్రకరణం- సుననె తిర్మిజీలోని 'ఖుర్‌ఆన్ పుణ్యం' అధ్యాయం)

ముఖ్యాంశాలు:

కొంతమంది పండితుల అభిప్రాయం ప్రకారం ఈ సూరాకు ఇంతటి మహత్యం లభించటానికి కారణం ఏమిటంటే- ఖుర్‌ఆన్ యొక్క జ్ఞానసంపదను మూడు భాగాలుగా వర్గీకరించవచ్చు. ఒకటి: తౌహీద్ (ఒకే దేవుణ్ణి ఆరాధించమని బోధించే) ఆజ్ఞలు, రెండు: షరీఅత్ నిబంధనలు, మూడు: నైతిక నియమాలు. ఈ మూడింటిలో మొదటి భాగమైన తౌహీద్, ఈ సూరాలో సమగ్రంగా, సంపూర్ణంగా పేర్కొనబడింది. అందుకే ఈ సూరాకు అంత ప్రాశస్త్ర్యం లభించింది (నుజ్‌హతుల్ ముత్తఖీన్). దీని మహత్యానికి ఇంకా ఎన్నో కారణాలు చెప్పారు పండితులు. కాని ఇమామ్ ఇబ్నె అబ్దుల్ బర్ర్ మాత్రం అలా కారణాలు వెతుక్కోకుండా ఉండడమే మంచిదని అభిప్రాయపడ్డారు.

١٠١٤ ـ وعن عُقْبَةَ بنِ عامرٍ رَضيَ اللهُ عنهُ أَنَّ رسولَ اللهِ ﷺ قال: «أَلَمْ تَرَ آياتٍ أُنْزِلَتْ هذِهِ اللَّيْلَةَ لَمْ يُرَ مِثْلُهُنَّ قَطُّ؟ قُلْ أَعوذُ بِرَبِّ الفَلَقِ، وَقُلْ أَعوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» رواه مسلم.

1014. హజ్రత్ ఉఖ్‌బా బిన్ ఆమిర్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: ఈ విషయం మీకు తెలుసా? నిన్న రాత్రి కొన్ని ఆయతులు అవతరించాయి. అలాంటి ఆయతులు ఇంతకు ముందెన్నడూ అవతరించలేదు. (అవే) ఖుల్ అవూజు బిరబ్బిల్ ఫలఖ్

మరియు ఖుల్ అవూజు బిరబ్బిన్నాస్."
(ముస్లిం)

(సహీహ్ ముస్లింలోని ప్రయాణీకుల నమాజ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

అలాంటి ఆయతులు ఇంతకు ముందెన్నడూ అవతరించలేదంటే, ఆసాంతం శరణు వేడుకునే ప్రార్థనా వచనాలతో కూడిన సూరాలు అంతకు ముందెన్నడూ అవతరించలేదని భావం. ఈ ప్రత్యేకత ఈ రెండు సూరాల్లో మాత్రమే కనబడుతుంది. అందుకే వీటిని 'ముఅవ్వజతైన్' (శరణువేడుకునే రెండు ప్రార్థనలు) అంటారు.

١٠١٥ - وعن أَبي سَعيدٍ الخُدْرِيِّ رَضِيَ اللهُ عنهُ قال: كانَ رسولُ الله ﷺ يَتَعَوَّذُ مِنَ الجانِّ وَعَيْنِ الإِنْسانِ، حَتَّى نَزَلَتِ المُعَوِّذَتانِ، فَلَمَّا نَزَلَتا، أَخَذَ بِهِما وَتَرَكَ ما سِواهُما.

رواه الترمذي وقال: حديث حسن.

1015. హజ్రత్ అబూ సయీద్ ఖుద్రీ (రజి) కథనం: (ముఅవ్వజతైన్ సూరాలు అవతరించక మునుపు దైవప్రవక్త (స) తన సొంత మాటల్లోనే) జిన్నాతుల (కీడు)నుండి, మానవుల దిష్టి నుండి శరణు వేడుకునేవారు. కొంతకాలానికి 'ముఅవ్వజతైన్' సూరాలు అవతరించాయి. ఇక అప్పట్నుంచి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇతర వాక్యాలన్నిటినీ వదలి పెట్టి, వాటి ద్వారానే శరణు వేడుకోవటం మొదలు పెట్టారు. (తిర్మిజీ, హసన్)

(సుననె తిర్మిజీలోని వైద్య ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

మనుషుల మాదిరిగానే జిన్నాతుల్లో కూడా మంచివారు, చెడ్డవారు ఉంటారు. వారు మనుషులకు కీడు చేసినా చేస్తారు. దేవుడు వారికి ఆ శక్తినిచ్చాడు. అంతేకాదు, కొన్ని సందర్భాల్లో వారు మనుషుల్ని అనేక ఇబ్బందులకు గురిచేస్తారు. మనుషులకు నష్టం కలిగించటానికి కూడా వారు వెనుకాడరు. అదే విధంగా దిష్టి తగలడమనేది కూడా వాస్తవమే. ఒకరు మరొకర్ని కోపంతో లేక అసూయతో చూసినప్పుడు ఎదుటివ్యక్తి ఆ చూపులోని దుష్ప్రభావానికి లోనవుతాడు. దానివల్ల ఆ వ్యక్తికి హాని కలగవచ్చు. లేదా ఏదయినా ప్రమాదానికి గాని,

ఇబ్బందికిగాని గురికావచ్చు. అందుకే దైవప్రవక్త (సల్లం) తొలుత ఆ రెండింటి నుండి, తన మాటల్లోనే దైవాన్ని శరణు వేడుకునేవారు. కొంతకాలానికి **ఖుల్ అవూజు** బిరబ్బిల్ ఫలఖ్, **ఖుల్ అవూజు** బిరబ్బిన్నాస్ సూరాలు అవతరించిన తర్వాత వాటి ద్వారానే శరణు వేడుకోవటం ప్రారంభించారు. ఎందుకంటే ఈ రెండు సూరాలు, మనుషులు శరణు వేడుకోవటానికే అవతరించాయి. ఆ ఉద్దేశ్యంతోనే వీటిని 'ముఅవ్వజతైన్' అని అనటం జరిగింది.

١٠١٦ ـ وعن أبي هريرةَ رضِيَ اللهُ عنهُ أنَّ رسولَ اللهِ ﷺ قالَ: «مِنَ القُرآنِ سُورَةٌ ثَلاثُونَ آيَةً شَفَعَتْ لِرَجُلٍ حَتَّى غُفِرَ لَهُ، وَهِيَ تَبَارَكَ الذي بِيَدِهِ المُلْكُ». رواه أبو داود والترمذي وقال: حديث حسن. وفي رواية أبي داود: «تَشْفَعُ».

1016. హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: ఖుర్‌ఆన్‌లో ముప్ఫై వాక్యాలు గల, ఒక సూరా ఉంది. అది (దైవ సన్నిధిలో) ఒక వ్యక్తి గురించి సిఫారసు చేసి ఆఖరికి అతనికి క్షమాభిక్ష లభించేలా చేసింది. అదే 'తబారకల్లజీ బియదిహిల్ ముల్కు' సూరా. (అబూదావూద్, తిర్మిజీ, హసన్)

(సుననె అబూదావూద్‌లోని నమాజ్ ప్రకరణం- సుననె తిర్మిజీలోని 'ఖుర్‌ఆన్ పుణ్యం' అధ్యాయం)

ముఖ్యాంశాలు

ఈ సూరా తనను పఠించేవారి గురించి దైవసన్నిధిలో సిఫారసు చేసి ఎట్టకేలకు వారు మన్నించబడేలా చేస్తుందని సదరు హదీసు భావం. హదీసులోని విషయం భూతక్రియ ద్వారా వివరించబడింది. అంటే భూతకాలంలో జరిగిపోయిన సంఘటన ఎంత నమ్మదగిన విషయమో, ఆ సూరా తనను పఠించినవారి గురించి సిఫారసు చేయటం కూడా అంతే నమ్మదగిన విషయమన్నమాట!

١٠١٧ ـ وعن أبي مسعودٍ البَدْرِيِّ رضِيَ اللهُ عنهُ عنِ النبيِّ ﷺ قال: «مَنْ قَرَأَ بالآيَتَيْنِ مِنْ آخِرِ سُورَةِ البَقَرَةِ في لَيْلَةٍ كَفَتَاهُ» متفقٌ عليه. قيلَ: كَفَتاهُ المَكْرُوهَ تِلْكَ اللَّيْلَةَ، وَقِيلَ: كَفَتَاهُ مِنْ قِيَامِ اللَّيْلِ.

1017. హజ్రత్ అబూ మస్‌వూద్ బద్రీ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: "ఎవరయినా రాత్రిపూట సూరె బఖరాలోని చివరి రెండు ఆయతులు పఠిస్తే వారికి ఆ రాత్రంతా ఆ రెండు ఆయతులే చాలు!" (బుఖారీ-ముస్లిం)

"చాలు" అంటే ఆ రాత్రి జరగబోయే అవాంఛనీయ సంఘటనల నుండి రక్షణ పొందటానికి ఆ రెండు ఆయతులు చాలు అని అర్థం" అని కొంత మంది అన్నారు. మరికొంత మంది, "ఆ రాత్రంతా నమాజ్ చేసినంత పుణ్యం లభించటానికి ఆ రెండు ఆయతులు పఠిస్తే చాలు" అని అభిప్రాయ పడ్డారు.

(సహీహ్ బుఖారీలోని యుద్ధాల ప్రకరణం, సహీహ్ ముస్లింలోని ప్రయాణీకుల నమాజ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

బఖరా సూరాలోని ఆఖరి రెండు ఆయతులు పఠిస్తే మనిషి తలబిరుసులయిన షైతానుల ఆగడాల నుండి సురక్షితంగా ఉంటాడని పై హదీసు ఉద్దేశ్యం. గ్రంథకర్త ఇమామ్ నవవీ (రహ్మలై) పేర్కొన్నట్లు ఈ హదీసుకు భావం- "ఆ రెండు ఆయతులను పఠిస్తే తహజ్జుద్ నమాజ్ చేసినంత పుణ్యం లభిస్తుంది" అని కూడా కావచ్చు. బఖరా సూరా ఆఖరి రెండు ఆయతులంటే, "ఆమనర్రసూలు బిమా ఉంజిల ఇలైహి......దగ్గర్నుంచి సూరా చివరి వరకన్నమాట!

١٠١٨ ـ وعن أَبي هريرةَ رضيَ اللهُ عنهُ أَنَّ رسولَ اللهِ ﷺ قال: «لَا تَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ مَقَابِرَ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْفِرُ مِنَ الْبَيْتِ الَّذِي تُقْرَأُ فِيهِ سُورَةُ الْبَقَرَةِ» رواه مسلم.

1018. హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రబోధించారు: మీరు మీ ఇండ్లను శ్మశానాలుగా మార్చుకోకండి. నిస్సందేహంగా సూరె బఖరా పఠించబడే ఇంట్లో నుంచి షైతాన్ పారిపోతాడు. (ముస్లిం)

(సహీహ్ ముస్లింలోని ప్రయాణీకుల నమాజ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

శ్మశానంలో మృతులు సమాధి చేయబడి ఉంటారు. వారికి ఎలాంటి సదాచరణ చేసే సామర్థ్యం ఉండదు. అదే విధంగా మీరు మీ ఇండ్లల్లో నఫిల్ నమాజులు, ఖుర్ఆన్

పారాయణం లాంటి ఆరాధనలు చేయకపోతే మీ ఇళ్ళు కూడా శ్మశానాల మాదిరిగా పాడుబడిపోతాయనీ, మీలో సదాచరణ చేసే సద్బుద్ధి నశిస్తుందని, మీ ఇండ్లల్లో షైతానులు తిష్ఠవేస్తాయని ఈ హదీసు భావం. ఇందులో ముఖ్యంగా సూరె బఖరా పారాయణం ద్వారా ఇండ్ల నుండి షైతానులను తరమవచ్చని చెప్పబడింది.

١٠١٩ - وعن أُبَيِّ بنِ كَعْبٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ: «يَا أَبَا المُنْذِرِ! أَتَدْرِي أَيُّ آيَةٍ مِنْ كِتَابِ اللهِ مَعَكَ أَعْظَمُ؟» قُلْتُ: اللهُ لا إِلهَ إِلَّا هُوَ الحَيُّ القَيُّومُ، فَضَرَبَ فِي صَدْرِي وَقَالَ: «لِيَهْنِكَ العِلْمُ أَبَا المُنْذِرِ» رواه مسلم.

1019. హజ్రత్ ఉబై బిన్ కాబ్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) తనను "ఓ అబుల్ ముంజిర్! నీ దగ్గరున్న దైవగ్రంథ ఆయతుల్లో అన్నిటికన్నా గొప్పదేదో నీకు తెలుసా?" అని అడిగారు. '**అల్లాహు లా ఇలాహ ఇల్లాహువల్ హయ్యుల్ ఖయ్యూమ్**' అనే ఆయతు (కావచ్చు) ' అని అన్నాను నేను. అప్పుడాయన నా రొమ్ము తట్టి, 'అబుల్ ముంజిర్! నీకు జ్ఞానం వల్ల శుభం కల్గుగాక!' అని అభినందించారు. (ముస్లిం)

(అంటే 'ఖుర్ఆన్ జ్ఞానశుభంతోనే నీకు అన్నిటికన్నా గొప్ప ఆయతు ఏదో తెలిసింది' అని చెప్పటమే దైవప్రవక్త ప్రవచన ఉద్దేశ్యం.)

(సహీహ్ ముస్లింలోని ప్రయాణీకుల నమాజ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

"అల్లాహు లా ఇలాహ ఇల్లా హువల్ హయ్యుల్ ఖయ్యూమ్" 'ఆయతుల్ కుర్సీ'కు సంబంధించిన వచనం. ఇక్కడ దీనిభావం, మొత్తం ఆయతుల్ కుర్సీ అని అర్థం చేసుకోవాలి. ఈ ఆయతులో మహోన్నతమైన దేవుని గుణగణాలు, మహోజ్వలమైన ఆయన అధికారాలు ప్రస్తావించబడ్డాయి. అందుకే ఈ ఆయతు ఎంతో మహత్యంతో కూడుకున్నది.

"నీకు జ్ఞానం వల్ల శుభం కల్గుగాక!" అంటే నీకు ప్రయోజనకరమైన, గౌరవప్రదమైన, సాఫల్యాన్ని తెచ్చిపెట్టే జ్ఞానం అబ్బాలని భావం. ఇక్కడ జ్ఞానమంటే ఖుర్ఆన్ హదీసుల జ్ఞానం. ఇహపరాల్లో మనిషికి సాఫల్యాన్ని తెచ్చిపెట్టే జ్ఞానం అదే!

۱۰۲۰ ـ وعن أَبي هريرةَ رضيَ اللهُ عنهُ قال: وَكَّلَني رسولُ اللهِ ﷺ بحفظ زَكَاةِ رَمَضَانَ، فأتاني آتٍ، فَجَعَلَ يَحْثُو مِنَ الطَّعَامِ، فَأَخَذْتُهُ فقُلْتُ: لأَرْفَعَنَّكَ إلى رَسُولِ اللهِ ﷺ، قَالَ: إنِّي مُحْتَاجٌ، وَعَلَيَّ عِيَالٌ، وَبي حَاجَةٌ شَدِيدَةٌ، فَخَلَّيْتُ عَنْهُ، فَأَصْبَحْتُ، فَقَالَ رَسُولُ اللهِ صلى الله عَلَيْهِ وآلِهِ وسَلَّمَ: «يَا أَبَا هُرَيرَةَ! مَا فَعَلَ أَسِيرُكَ البَارِحَةَ؟» قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللهِ! شَكَا حَاجَةً وَعِيَالاً، فَرَحِمْتُهُ، فَخَلَّيْتُ سَبِيلَهُ. فَقَالَ: «أمَا إنَّهُ قَدْ كَذَبَكَ وَسَيَعُودُ» فعَرَفْتُ أنَّهُ سَيَعُودُ لِقَوْلِ رَسُولِ اللهِ ﷺ فَرَصَدْتُهُ، فَجَاءَ يَحْثُو مِنَ الطَّعَامِ، فَقُلْتُ: لأَرْفَعَنَّكَ

1020. హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం: దైవప్రవక్త(సల్లం) నన్ను రమజాన్ మాసపు జకాత్ (అంటే ఫిత్రా) సొమ్ముకు కాపలా ఉంచారు. (ఓరోజు రాత్రి) ఎవరో ఒకతను వచ్చి దోసిళ్ళతో ఆ ధాన్యాన్ని దొంగిలించసాగాడు. వెంటనే నేనతన్ని పట్టుకొని, "(ఎవర్నువ్వు?) పద దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరికి" అని గద్దించాను. అందుక తను, (భయపడిపోతూ) "అవసరాల్లో ఉన్నానయ్యా! భార్యా బిడ్డలు గలోణ్ణి, ఇప్పుడు నాకు విపరీతమైన అవసరం వచ్చిపడింది" అన్నాడు. నేనతన్ని (దయుతలచి) వదలిపెట్టాను. మరునాడు ఉదయం (నేను దైవప్రవక్త సన్నిధికి వెళ్ళాను). దైవప్రవక్త నన్ను పిలిచి "అబూహురైరా! నిన్న రాత్రి నువ్వు పట్టుకున్న వ్యక్తిని ఏం చేశావ్?" అని అడిగారు. దానికి నేను, "దైవ ప్రవక్తా! అతను తన అవసరం గురించి, తన మీద ఆధారపడి వున్నవారి గురించి మొరపెట్టుకున్నాడు. అందు కని నేనతని మీద దయతలచి అతన్ని వదలి పెట్టాను" అని చెప్పాను. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం), "అతను నీతో అబద్ధం చెప్పాడు. అతను మళ్ళీ వస్తాడు. చూస్తూ ఉండు" అన్నారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) చెప్పారు కాబట్టి అతను మళ్ళీ తప్పకుండా వస్తాడని

إلىٰ رَسُولِ اللهِ ﷺ، قَالَ: دَعْني فَإنِّي مُحْتَاجٌ، وَعَلَيَّ عِيَالٌ لا أعُودُ، فَرَحِمْتُهُ فَخَلَّيْتُ سَبِيلَهُ، فَأصْبَحْتُ فَقَالَ لي رَسُولُ اللهِ ﷺ: «يَا أبَا هُرَيْرَةَ! ما فَعَلَ أَسِيرُكَ الْبَارِحَةَ؟» قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللهِ! شَكَا حَاجَةً وَعِيالًا فَرَحِمْتُهُ، فَخَلَّيْتُ سَبِيلَهُ، فَقَالَ: «إنَّهُ قَدْ كَذَبَكَ وَسَيَعُودُ» فَرَصَدْتُهُ الثَّالِثَةَ، فَجَاءَ يَحْثُو مِنَ الطَّعَامِ، فَأخَذْتُهُ، فقلتُ: لأَرْفَعَنَّكَ إلى رَسُولِ اللهِ ﷺ، وَهذا آخِرُ ثَلاثِ مَرَّاتٍ أنَّكَ تَزْعُمُ أنَّكَ لا تَعُودُ، ثُمَّ تَعُودُ! فقال: دَعْني فَإنِّي أُعَلِّمُكَ كَلِمَاتٍ يَنْفَعُكَ اللهُ بِهَا، قلتُ:

నమ్మి అతనికోసం మాటేసి ఉన్నాను. అతను వచ్చి దోసిళ్ళతో ధాన్యాన్ని నింపుకోసాగాడు. (నేను మెల్లిగా వెళ్ళి అతన్ని పట్టుకొని), "ఇప్పుడు మాత్రం నేను నిన్ను తప్పకుండా దైవప్రవక్త దగ్గరికి తీసుకువెళ్తాను" అన్నాను. అందుకతను, "నన్ను వదలిపెట్టండి, అవసరాల్లో ఉన్నాను. భార్యాబిడ్డలు గలోణ్ణి. ఇంకెప్పుడూ రాను. (ఈ ఒక్క సారికి వదలిపెట్టండి)" అని బ్రతిమా లాడు. నాకు అతని మీద జాలేసింది. అందుకని అతన్ని వదలి పెట్టేశాను.

మరునాడు ఉదయం (నేను దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరికి వెళ్ళాను.) దైవప్రవక్త (సల్లం) నన్ను పిలిచి, "అబూహురైరా! నిన్న రాత్రి నువ్వు పట్టుకున్న వ్యక్తిని ఏం చేశావ్?" అని అడిగారు. "దైవ ప్రవక్తా! అతను తన అవసరం గురించి, తనమీద ఆధారపడి వున్నవారి గురించి మొరపెట్టుకున్నాడు. అందుకని నేనతని మీద దయతలచి అతన్ని వదలిపెట్టేశాను" అని చెప్పాను. అది విని దైవప్రవక్త(సల్లం), "అతను నీతో అబద్ధం చెప్పాడు. అతను మళ్ళీ వస్తాడు" అని చెప్పారు. మూడోసారి కూడా నేనతనికోసం మాటేసి కూర్చు న్నాను. అతను వచ్చి దోసిళ్లతో ధాన్యం నింపుకోసాగాడు. నేనతన్ని పట్టుకొని "ఇప్పుడు నేను నిన్ను తప్పకుండా

مَا هُنَّ؟ قال: إذا أَوَيْتَ إلى فِرَاشِكَ فَاقْرَأْ آيَةَ الْكُرسِيِّ فَإنَّهُ لَنْ يَزَالَ عَلَيْكَ مِنَ اللهِ حَافِظٌ، وَلا يَقْرَبُكَ شَيْطَانٌ حَتَّى تُصْبِحَ، فَخَلَّيْتُ سَبِيلَهُ فَأَصْبَحْتُ، فَقَالَ لي رَسُولُ اللهِ ﷺ: «مَا فَعَلَ أَسِيرُكَ الْبَارِحَةَ؟» قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللهِ! زَعَمَ أَنَّهُ يُعَلِّمُني كَلِمَاتٍ يَنْفَعُنِي اللهُ بِهَا فَخَلَّيْتُ سَبِيلَه. قَالَ: «مَا هِيَ؟» قلتُ: قَالَ لي: إذا أَوَيْتَ إلى فِرَاشِكَ فَاقْرَأْ آيَةَ الْكُرْسِيِّ مِنْ أَوَّلِها حَتَّى تَخْتِمَ

దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరికి తీసుకు వెళ్తాను. నువ్వు ఇలా రావటం ఇది మూడోసారి. ప్రతిసారీ నువ్వు ఇంకెప్పుడూ రానని వాగ్దానం చేసి మళ్ళీ వస్తున్నావు'' అని గద్దిస్తూ అన్నాను. దానికతను, "నన్ను వదలి పెట్టండి. నేను మీకు కొన్ని వచనాలు నేర్పిస్తాను. వాటి మూలంగా దేవుడు మీకు ప్రయోజనం చేకూరుస్తాడు'' అని అన్నాడు. నేను, "ఏమిటా వచనాలు?'' అని అడిగాను. అందుకతను, "మీరు (నిద్రపోవటానికి) పడక మీదకు వెళ్ళి నప్పుడు ఆయతుల్ కుర్సీ పఠించండి. అలా చేస్తే తెల్లవారే వరకు, మీ కొరకు అల్లాహ్ తరపు నుండి ఒక పర్యవేక్ష కుడు నియమించబడతాడు. షైతాన్ మీ దరిదాపులకు కూడా రాడు'' అని చెప్పాడు. అప్పుడు కూడా నేనతన్ని వదిలేశాను. తెల్లవారిన తర్వాత దైవప్రవక్త (సల్లం) నాతో మాట్లాడుతూ, "రాత్రి నువ్వు పట్టుకున్న వాణ్ణి ఏం చేశావ్?'' అని అడిగారు. "దైవప్రవక్తా! అతను నాకు కొన్ని వచనాలు నేర్పిస్తా నని వాగ్దానం చేశాడు. ఆ వచనాల మూలంగా దేవుడు నాకు ప్రయోజనం చేకూరుస్తాడట. అందుకని నేనతన్ని వదలిపెట్టేశాను'' అని చెప్పాను. "ఏమిటా వచనాలు?'' అడిగారు దైవప్రవక్త (సల్లం). అప్పుడు నేను, ఆ

الآيَةَ: ﴿ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلْحَيُّ ٱلْقَيُّومُ ﴾ وقال لي: لا يَزالُ عَلَيْكَ مِنَ اللهِ حافِظٌ، وَلَنْ يَقْرَبَكَ شَيْطَانٌ حَتَّى تُصْبِحَ. فقالَ النبيُّ ﷺ: «أَمَا إِنَّهُ قَدْ صَدَقَكَ وَهُوَ كَذوبٌ، تَعْلَم مَنْ تُخاطِبُ مُنْذُ ثَلاثٍ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ؟» قلتُ: لا، قال: «ذاكَ شَيْطَانٌ» رواه البخاري.

వచ్చిన వ్యక్తి నాతో "మీరు (నిద్రపోవటానికి) పడక మీదకు వెళ్ళినప్పుడు మొదటి నుంచి చివరి వరకు ఆయతుల్ కుర్సీ పఠించండి" అని అన్నాడని చెప్పాను. "అలాచేస్తే మీ కొరకు అల్లాహ్ తరపు నుండి ఒక పర్యవేక్షకుడు నియమించబడతాడు. తెల్లవారే వరకు షైతాన్ మీ దరిదాపులకు కూడా రాడు" అని కూడా అన్నాడని చెప్పాను.

అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) నాతో, "విను, అతను పెద్ద అబద్ధాలకోరు. అయినప్పటికీ అతను నీతో నిజం చెప్పాడు. అబూహురైరా! మూడు రాత్రుల నుంచి నువ్వు ఎవరితో మాట్లాడుతున్నావో తెలుసా?" అన్నారు. నేను 'తెలీద'న్నాను. "అతను షైతాన్" అని చెప్పారు దైవప్రవక్త (సల్లం).

(బుఖారీ)

(సహీహ్ బుఖారీలోని వకాలా ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

ఈ హదీసు ద్వారా ఆయతుల్ కుర్సీ యొక్క ఘనత వెల్లడౌతోంది. రాత్రిపూట నిద్రకు ఉపక్రమించే ముందు ఆ వచనాలను పఠించి నిద్రపోవాలని ఇందులో బోధించబడింది.

١٠٢١ ـ وعن أبي الدَّرْدَاءِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قال: «مَنْ حَفِظَ عَشْرَ آيَاتٍ مِنْ أَوَّلِ سُورَةِ الْكَهْفِ، عُصِمَ مِنَ الدَّجَّالِ». وفي رواية: «مِنْ آخِرِ سُورَةِ

1021. హజ్రత్ అబూ దర్దా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: కహఫ్ సూరాలోని మొదటి పది వాక్యాలను కంఠస్తం

الكهف» رواهما مسلم.

చేసుకున్నవాడు దజ్జాల్ (ఉపద్రవం) నుండి సురక్షితంగా ఉంటాడు.

వేరొక ఉల్లేఖనంలో 'కహఫ్' సూరాలోని చివరి పది వాక్యాలు అని ఉంది. (ముస్లిం)

(సహీహ్ ముస్లింలోని ప్రయాణీకుల నమాజ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

ప్రళయ సమీప కాలంలో 'దజ్జాల్' అనే ఓ ఉపద్రవాగ్రేసరుడు అవతరిస్తాడు. అతని దగ్గర మహిమల్ని సృష్టించే శక్తి ఉంటుంది. ఆ శక్తి కూడా దేవుడు ఇచ్చినదే అయి ఉంటుంది. ఆ మహిమల్ని చూసి చాలా మంది బలహీన విశ్వాసులు అతని మహత్యాన్ని ఒప్పుకుంటారు. కనుక ఈ ఉపద్రవం చాలా కఠినమైనది. విశ్వాసుల సహనాన్ని పరీక్షించే ఉపద్రవం ఇది! అందుకే ప్రతి దైవప్రవక్త తమ అనుచర సమాజాన్ని ఈ ఉపద్రవం గురించి భయపెట్టారు. మన ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) కూడా తమ అనుచర సమాజాన్ని ఈ ఉపద్రవం పట్ల అప్రమత్తంగా ఉండమని ఆదేశించారు. దాన్నుండి తమల్ని తాము కాపాడుకోమని, అల్లాహ్ శరణు వేడుకుంటూ ఉండమని తాకీదు చేశారు.

సదరు హదీసులో దజ్జాల్ పన్నే కుటిల పన్నాగాల నుండి సురక్షితంగా ఉండే మార్గాన్ని సూచించటం జరిగింది. కనుక కహఫ్ సూరాలోని మొదటి పది వాక్యాలు, చివరి పది వాక్యాలు కంఠస్తం చేసుకొని ఉదయం, సాయంత్రం వాటిని పారాయణం చేస్తూ ఉంటే దాని వల్ల చాలా ప్రయోజనం ఉంటుంది.

١٠٢٢ ـ وَعَن ابْنِ عَبَّاسٍ رضِيَ الله عَنْهُما قَالَ: بَيْنَما جبْرِيلُ عليهِ السَّلامُ قاعِدٌ عِندَ النَّبيِّ ﷺ سَمعَ نَقِيضاً مِنْ فَوْقِهِ، فَرَفَعَ رَأْسَه فَقَالَ: «هذا بَابٌ مِنَ السَّمَاءِ فُتِحَ اليَوْمَ، وَلَمْ يُفْتَحْ قَطُّ إلَّا اليَوْمَ، فنزَلَ مِنه

1022. హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) కథనం: ఒకరోజు జిబ్రయీల్ దూత దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గర కూర్చొని ఉండగా పైనుంచి ఒక శబ్దం వినిపించింది. జిబ్రయీల్ (అలైహి) తలపైకెత్తి, "ఆకాశంలోని ఒక ద్వారం తెరువబడింది. దాని శబ్దమే ఇది. నేటికి ముందు ఆ ద్వారం ఎన్నడూ తెరువబడలేదు. ఆ ద్వారం గుండా ఒక దైవదూత దిగాడు" అని అన్నారు.

مَلَكٌ فقالَ: هذا مَلَكٌ نَزَلَ إلى الأرْضِ لم يَنزِلْ قَطُّ إلَّا اليَوْمَ، فَسَلَّمَ وقال: أَبْشِرْ بِنورَين أُوتِيتَهمَا، لَمْ يُؤتَهُمَا نَبِيٌّ قَبلَكَ: فَاتِحَةِ الكِتَابِ، وخَوَاتِيمِ سُورَةِ البَقَرةِ، لَن تَقـرَأَ بحَـرْفٍ منهـا إلَّا أُعْطِيتَـه». رواه مسلم. «النَّقِيض»: الصَّوت.

ఆ దైవదూతను చూపిస్తూ, "భూమి మీదకు దిగిన ఈ దైవదూత, నేటికి ముందు ఎన్నడూ దిగలేదు" అని చెప్పారు.

ఆ దైవదూత దైవప్రవక్త (సల్లం)కు సలాం చేసి "మీకు రెండు వెలుగులు ఇవ్వబడ్డాయనే శుభవార్తను అందజేస్తున్నాను. మీకు పూర్వం ఆ వెలుగులు ఎవరికీ ఇవ్వబడలేదు. అవి (ఒకటి) ఫాతిహా సూరా, (రెండోది) బఖరా సూరాలోని చివరి వాక్యాలు. మీరు వీటిలోని ఏ అక్షరాన్ని పఠించినా అది మీకు ఇవ్వబడుతుంది" అని చెప్పాడు.

(ముస్లిం)

(సహీహ్ ముస్లింలోని ప్రయాణీకుల నమాజ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

ఈ హదీసు ద్వారా ఫాతిహా సూరా, బఖరా సూరాలోని చివరి వాక్యాల (ఆమనర్రసూలు నుండి చివరి వరకు గల వాక్యాల) ప్రాశస్త్యం వెల్లడౌతోంది. చిత్తశుద్ధితో, దృఢసంకల్పంతో ఆ వాక్యాలను పఠిస్తే దేవుడు వాటిలో పేర్కొన్న అదృష్టాన్ని, సౌభాగ్యాన్ని తప్పకుండా ప్రసాదిస్తాడు.